

Sammanfattning och analys 24h landsbygdsrace

Text/Foto: Lisa Renander, Go Enterprise

”Från idé till handling genom samverkan och närhet”. Västmanlandsgruppens ord sammanfattar andan i de sex landsbygdsrace som Landsbygdsnätverket har arrangerat runt om i Sverige. Totalt har 40 grupper utvecklat lösningar utifrån frågan ”Hur kan vi ge entreprenörerna och idébärarna ett bättre stöd att gå från idé till handling?”

Den mest frekventa gemensamma nämnaren under alla race är **samverkan**. Alla framarbetade koncept bidrar till ökad samverkan mellan rådgivare och stödjande aktörer även om metoderna skiljer sig åt. Under träffarna har olika aktörer, som jobbar med att stödja landsbygdsentreprenörer, länsvis jobbat fram lokala och regionala lösningar. Det stora utbudet av aktörer och bristen på samverkan leder enligt många till att det är ”spretigt, krångligt och otydligt” för entreprenörerna vart de ska vända sig. De lösningar som har återkommit under flera av träffarna är gemensamma webbplatser, gemensamma lokaler och gemensamma mötesplatser.

En annan gemensam nämnare är **närhet**.

Uppsökande verksamhet, lokal närvaro och personliga möten har flera gånger lyfts fram som framgångsfaktorer för att stödja landsbygdsentreprenörerna. Eftersom det

är en stor geografisk spridning och långa avstånd så försvåras den fysiska närheten. Konkreta lösningar har paketerats som lokala coacher, hembesök och turnéer. En av Skånegrupperna har skissat på ett koncept där en rosa landsbygdsbuss åker ut till länets orter på regelbundna tider.

Uppsalagruppen har också skissat på ett busskoncept som de kallar för ”Tillväxtbussen” därsyftet är att ha ”en ingång till all kompetens”. Rådgivare och nyckelpersoner åker ut på landsbygden för att stödja entreprenörer genom ”personliga och lyssnade samtal, lotsning, företagsutveckling och finansiering”.

Det lösningsförslag som har återkommit flest gånger är att utveckla en webbplattform, dels som en service till entreprenörerna och dels som en plattform för samverkan. Generellt har det handlat om informativa syften och möjligheter till interaktion mellan de två användargrupperna – entreprenörerna och aktörerna. Webbplattformen symboliserar en digital ”en väg in” där kunskap, kompetens, inspiration, idéutbyte, frågor/svar och aktivitetskalender samlas.

Det samlade intrycket från träffarna är att kunskapen, kompetensen och viljan finns hos aktörerna. Tröga arbetsprocesser och strukturella problem sätter ibland käppar i hjulen även om det egentligen finns både pengar och resurser. Att ett par län redan har gått vidare med sina lösningar visar att det finns handlingskraft till förändring. På Landsbygdsgalan i november kommer ett län, som på ett föredömligt sätt kan visa att de själva gått från idé till handling, på ett föredömligt sätt uppmärksammas med ett hedersomnämmande.

En av de lösningar som diskuterats vidare efter träffen är Norrbottens lösning om en inspirationsturné i samarbete med Norrbottens radio med livesändningar och möjlighet för invånare att ringa in goda idéer. De koncept som lyfts fram flest gånger är sådana som bygger på konkreta lösningar med en tydlig paketering. Ett exempel är Kalmargruppens Rotaryluncher där aktörer ska träffas varannan månad mellan 12-15 för att utbyta erfarenheter för att sedan i samma lokal möta upp idébärare under ett landsbygdscafé med speeddating mellan 15-17.

Andra lösningar som fick bra uppbackning var de som hade fokus på kundinflytande. Blekingegruppen föreslog till exempel ett arbetssätt där aktörerna hittar former för att fråga entreprenörerna vad de vill ha. Genom workshops lyfts problem och önskemål fram som sedan aktörerna kan stötta entreprenörerna att genomföra.

Lösningar som förenklar den ekonomiska stödgivningen utvecklades av flera län. Medborgarcheck, idécheck, startpeng och entreprenörscheck har idéerna kallats som alla syftar till en snabbare, enklare och mer entreprenörsfokuserad

handläggning. *"Vi ska göra en entreprenörsbedömning istället för en affärsidébedömning"*, anser en av grupperna på Hässleholmsracet.

Bland de kreativare idéerna märks spännande koncept som en snäll variant av Idol med audition för entreprenörer, Draknästet med offentliga pengar, obligatorisk värnplikt med inriktning på innovation och entreprenörskap och olika tävlingar. Andra nyskapande förslag var till exempel att arrangera kreativitetshögtider och uppmärksamma "Jantelagsbefriare" med utmärkelser för "det goda försöket" där galna idéer belönas. På Uddevallaracet föreslog en av grupperna ett "presentationsforum där man får kredit för både resultat och lärdom".

Som flera av grupperna påpekade under analysfasen handlar det om att stödja entreprenörer och tillvarata den potential som finns i regionen för att skapa tillväxt och hållbar utveckling. Men även att skapa förutsättningar för inspiration, kreativitet, mod och självledarskap. "Utmaningen handlar om samverkan mellan de understödjande aktörerna för att i balans inspirera och strukturera entreprenörers väg från idé till handling", ansåg en av grupperna på Hässleholmsracet. Jämtlandsgruppen menade att det är de företagsamma människorna som skapar arbetstillfällen och försörjningsmöjligheter och därför är detta en viktig satsning. *"Entreprenörerna och eldsjälarna är motorn i samhället och vi vill hjälpa dem från idé till succé"*.

KONCEPT NATIONELLT, MELLAN LÄN ELLER LÄNSVIS

Flera av koncepten skulle gå att utveckla till gemensamma lösningar nationellt, mellan län eller länsvis, exempelvis i samverkan mellan de organisationer som är representerade i arbetsgruppen. Nedan ges fyra exempel där flera av lösningsidéerna sytts ihop till potentiella större samverkansprojekte

1. Webbplattform

En webbplattform skulle kunna utvecklas nationellt, eftersom behovet av funktioner och innehåll är likande över hela landet, men kan även utvecklas mellan fler län i samverkan eller för ett län specifikt.

Exempel på funktioner som lyfts fram under träffarna:

- Information om finansieringsmöjligheter, rådgivning, aktiviteter, nätverk osv.
- Synka med informationen och funktionerna på verksamt.se (men med möjlighet till lokal anpassning).
- All information ska vara sökbar.
- Distansföreläsningar och utbildningar digitalt.
- Forum eller community för tre syften: entreprenör till entreprenör, entreprenör till rådgivare, rådgivare till rådgivare.
- Lägga upp goda exempel, intervjuer och YouTube-klipp.
- Erfarenhetsbank.
- Stödfunktioner för projekt och projektbank (för aktörer/rådgivare).
- Kontaktbank där alla coacher och rådgivare är samlade och sökbara.
- Nationell kvalitetssäkring för coacher och handledare.
- Företagsregister där alla företagare är samlade och sökbara.
- Digitala ansökningsdokument.
- Digitala stöd i innovationsprocesser.
- Digital matchmaking.
- Bokningsfunktion – event, konferenser, aktiviteter, möten, rådgivning, resor (både för entreprenörer och aktörer).
- Jourrådgivning via chatt och/eller gemensamt 020-numer.
- Mobilapp med geografisk lokalisering som tipsar om aktiviteter och nätverk.
- Mobilapp med idétest och entreprenörstest.
- Använda webbplatsen i undervisningssyfte i skolan.

2. Landsbygdsbuss

En ”Landsbygdsbuss” skulle kunna användas i samverkan mellan flera län. Bussen skulle vara en symbol för en mobil uppsökande verksamhet som åker runt till små orter. Under gemensam profil t.ex. en rosa buss eller en Tillväxtbuss kan länen abonnera bussen. På lokal nivå sätter man ihop team av coacher och aktörer som tillsammans besitter en bred kunskapsbas. Även entreprenörer kan anlitas på deltid (så de behåller en fot i verkligheten) för att åka runt och inspirera andra. Runt bussen skapas mötesplatser, workshops och erfarenhetsutbyte och aktiviteterna leds av en processledare. Projektet kan drivas av en upphandlad entreprenör.

3. Koncept för attitydförändring

För att jobba med attitydförändring i samhället, där vi fokuserar mer på entreprenören än idén och mer på lärdomar än framgångar, så skulle man kunna ta fasta på några av lösningsidéerna och utveckla ett koncept för utbildning, tävling och en ny bidragsform.

Första delen är en ”småskalig inkubator” i form av en entreprenörsskola där entreprenörerna coachas (individuellt och i grupp), jobbar med idéutveckling och utvecklar sina ”förmågor för att maximera potentialen”. Denna arena kan likna upplägget för 24H-racet och deltagarna ska helst representera olika branscher och generationer. Utbildningen avslutas med ett presentationsforum där man får kredit för både resultat och lärdom. En panel bestående av företagare, medborgare eller aktörer bedömer entreprenörens potential (inte idén) och en ”Entreprenörscheck” på upp till 100 000 kronor kan delas ut direkt. Entreprenörerna kan sedan få vidare stöd och uppföljning.

4. Inventarieverktyg

Det skulle kunna vara en idé att samarbeta mellan flera län för att ta fram mallar och verktyg för resursinventering, behovsinventering och kundundersökningar. Det kan till exempel vara frågeformulär som kan skickas ut till alla aktörer för att göra en inventering av kunskap och verksamhetsområde. Eller ett formulär som kan skickas ut till företagare för att identifiera önskemål om aktiviteter och stödformer. Det kan också vara verktyg och mallar för lösningsworkshops för aktörer och/eller entreprenörer.

UNIVERSALA LÖSNINGSFÖRSLAG

Flera av lösningsförslagen är av den karaktären att alla länen/aktörerna skulle kunna inspireras av koncepten. Vi har listat några universala förbättringsförslag från alla racen:

- Starta en facebook sida¹ som är gemensam för alla aktörer i länet och som kan fungera som en informationskanal och en kommunikationskanal.
- Gör en inventering av vilka aktörer, kunskaper och kompetenser som finns i länet idag. Använd ett frågeformulär.
- Utveckla en gemensam infrastruktur för rådgivning, finansiering, utbildning, nätverk och marknadsföring.
- Genomför en gemensam utbildning för alla som möter entreprenörer/idébärare (Landsbygdsakademin).
- Bygg ett gemensamt nätverk genom fysiska möten (t.ex. ”Rotaryluncher”). Kontakta varandra inom nätverket för erfarenhetsutbyte, kunskapsöverföring, projektsamarbete, inspiration och uppmuntran.
- Samla alla aktörer i en intern databas alternativt en maillista.
- Skicka ut frågeformulär till kunderna för att undersöka deras problem och behov.

¹ En facebook sida, 24h Landsbygdsrace, har redan startats som resultat av träffarna

- Anpassa handledningen och coachningen till ett individuellt behov.
- Instifta ett pris där den mest galna/vågade idén lyfts fram även om det slutade i ett ”misslyckande”. Uppmärksamma det ”goda försöket”.
- Undersök möjligheterna att flytta ihop till en gemensam lokal som skapar ”en väg in”-känslan. Om det är möjligt kan entreprenörerna komma dit och få hjälp direkt över disk.
- Etablera kringresande coacher som åker runt till alla orter och som har kunskapen och nätverken alternativt landsbygdsambassadörer som bor på orten.
- Upprätta ett företagsregister som hela tiden hålls ajour.
- Lyft fram goda exempel i trycksaker och på webbplatser. Skapa en tidningsbilaga med inspirerande intervjuer och information om aktiviteter.
- Skapa mötesplatser för entreprenörer och eldsjälar så att de både synliggörs och coachas till att utveckla sina förmågor
- Engagera personer med utländsk bakgrund ex via studiebesök på landsbygden och/eller brevlades med erbjudanden om möjligheter till entreprenörskap och företagande på landsbygden.
- Arrangera lokala möten och träffar antingen genom mobila coachteam eller fast lokal. T.ex. Landsbygdscafé eller Idéverkstad.
 - Samla unga entreprenörer, äldre entreprenörer, erfarna från näringslivet, myndigheter och ideella organisationer. Fokus på inspiration, erfarenhetsutbyte och nätverkande.
 - Låt myndigheterna agera underlättare.
 - Basera träffarna på olika teman.
 - Skapa en dialog med målgruppen.
 - Diskutera misstag och lärdomar. Inte bara framgång.
 - Arrangera speeddating.
 - Erbjud coaching, hjälp med ansökningar och lotsning direkt på plats.
 - Hjälp entreprenörerna att identifiera en konkret väg och plan från idé till mål genom idéverkstad/workshop.
 - Entreprenörer kan under strukturerade former ta hjälp av entreprenörer inom andra branscher för att hitta lösningar i branschöverskridande idéverkstäder.
 - Skapa konkreta handlingsplaner efter ett idémöte där det framgår vem som ska göra vad.
- Gör uppföljningssamtal och uppföljningsbesök.
- Utveckla inkubatorverksamhet dit entreprenörerna slussas vidare för mer kontinuerligt stöd (produktionsrådgivning, affärsutveckling, rådgivning och tillgång till experter).
- Låt entreprenörer som har erfarenhet av olika processer/investeringar bli faddrar till förstagångsgörarna.

”BRA GUIDNING BEHÖVS FÖR ATT IDÉER PÅ LANDSBYGDEN SKA FÖRVERKLIGAS”

Landsbygdsnätverkets styrgrupp tog 2010 initiativ till en arbetsgrupp med uppgift att fördjupa sig i frågan om behov av coachning och guidning hos landsbygdsprogrammets målgrupp. I gruppen ingår representanter från Leader, kommuner, Hushållningssällskapets Förbund, LRF, Hela Sverige ska leva, Coompanion, Företagarna, länsstyrelserna och Jordbruksverket. Arbetsgruppen genomförde en undersökning våren 2010 som tydligt gav besked att Landsbygdens entreprenörer och eldsjälar behöver bra guidning och hjälp för att kunna förverkliga sina idéer.

Landsbygdsnätverket genomförde därför sex träffar, 24 h landsbygdsrace, under våren 2011 i:

Arvidsjaur	12 – 13 jan
Hässleholm	25 jan
Uddevalla	9 – 10 mars
Bålsta	22 – 23 mars
Vimmerby	12 – 13 april
Sundsvall	2 – 3 maj

Till stöd för arbetet togs en broschyr och ett radioprogram fram med goda exempel.

Mer information kan fås på Landsbygdsnätverkets webbplats:

www.landsbygdsnatverket.se/stodjaentreprenorer

Fakta om Landsbygdsnätverket:

Drivs inom ramen för Sveriges landsbygdsprogram 2007-2013 och ska stärka genomförandet.

Drivs inom ramen för Sveriges landsbygdsprogram 2007-2013 och ska stärka genomförandet.

Samlar myndigheter och organisationer som är engagerade i arbetet med att utveckla den svenska landsbygden.

Är ett forum för att utbyta information, erfarenheter och metoder mellan intressegrupper, myndigheter och experter på lokal, nationell och internationell nivå.

Samlar, analyserar och sprider information om situationen på landsbygden och om landsbygdsprogrammets möjligheter.

Leds av en styrgrupp som fördelar medel till aktiviteter inom ramen för nätverkets verksamhet.

Är kontaktpunkt för Leadergrupperna i Sverige.

